

DECIZIE

15 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinînd, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de către Mițul Igor,

în cauză civilă a Societății Comerciale ”Melanj-Com” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la intentarea procesului de insolabilitate,

împotriva încheierii Curții de Apel Cahul din 17 martie 2017, prin care a fost admisă cererea lichidatorului Societății Comerciale ”Melanj-Com” Societate cu Răspundere Limitată – Muntean Oleg cu privire la încasarea onorariului fix și încasată în mod solidar din contul membrilor organelor de conducere ale Societății Comerciale ”Melanj-Com” Societate cu Răspundere Limitată – administratorul Cacesov Andrei și asociatul Mițul Igor, suma de 124.238,70 lei cu titlu de onorariu fix procedurii simplificate a falimentului pentru perioada 27 ianuarie 2016 – 30 noiembrie 2016,

c o n s t a t ă:

La 22 decembrie 2015, SC ”Melanj-Com” SRL a depus în instanța de insolabilitate cerere introductivă cu privire la intentarea procesului de insolabilitate în privința sa, invocând drept temei incapacitatea de plată față de creditorii săi.

Prin hotărârea Curții de Apel Cahul din 27 ianuarie 2016, fost admisă cererea introductivă depusă de către SC ”Melanj-Com” SRL, constatată insolabilitatea debitorului SC ”Melanj-Com” SRL și inițiată procedura simplificată a falimentului în privința SC ”Melanj-Com” SRL, iar în calitate de lichidator a fost desemnat Muntean Oleg.

La 01 decembrie 2016, în temeiul art. art. 52 alin. (1), 66 alin. (1) lit. e), 70 și 247 alin. alin. (1) și (2) din Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, lichidatorul SC ”Melanj-Com” SRL – Muntean Oleg a depus în instanța de insolabilitate cerere, solicitînd încasarea în mod solidar din contul membrilor organelor de conducere ale SC ”Melanj-Com” SRL – administratorul Cacesov Andrei și asociatul Mițul Igor, sumei de 124.238,70 lei cu titlu de onorariu fix procedurii simplificate a falimentului pentru perioada 27 ianuarie 2016 – 30 noiembrie 2016.

În susținerea cererii lichidatorul SC ”Melanj-Com” SRL – Muntean Oleg a indicat că la adunarea creditorilor SC ”Melanj-Com” SRL, prin corespondență, din 12 august 2016, creditorii au decis aprobarea coeficientului 6 a onorariului fix al lichidatorului, ce constituie 12.600 lei lunar, suma totală a onorariului pentru perioada exercitării funcției 27 ianuarie 2016 – 30 noiembrie 2016, constituind 124.238,70 lei.

Declară că în cadrul perioadei exercitării funcției 27 ianuarie 2016 – 30 noiembrie 2016 s-a constatat că debitorul SC ”Melanj-Com” SRL nu deține masă debitoare pentru achitarea onorariului fix al lichidatorului.

Totodată, în cadrul exercitării atribuțiilor a constatat că conform art. 247 din Legea insolvenței, organele de conducere ale SC ”Melanj-Com” SRL sunt: administratorul Cacesov Andrei și asociatul Mițul Igor, care au fost notificați în modul stabilit de lege privind intentarea procesului de insolvență față de SC ”Melanj-Com” SRL, fiind obligați să predea toate documentele și ștampila întreprinderii încă la 12 februarie 2016.

Consideră lichidatorul că onorariul fix pentru perioada exercitării funcției sale din 27 ianuarie 2016 – 30 noiembrie 2016, în mărime totală de 124.238,70 lei, urmează să fi încasată în mod solidar din contul administratorului SC ”Melanj-Com” SRL - Cacesov Andrei și asociatului Mițul Igor.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2017, a fost admisă cererea lichidatorului SC ”Melanj-Com” SRL – Muntean Oleg cu privire la încasarea onorariului fix și încasată în mod solidar din contul membrilor organelor de conducere ale SC ”Melanj-Com” SRL – administratorul Cacesov Andrei și asociatul Mițul Igor, suma de 124.238,70 lei cu titlu de onorariu fix procedurii simplificate a falimentului pentru perioada 27 ianuarie 2016 – 30 noiembrie 2016.

La 03 octombrie 2017, Mițul Igor a declarat recurs împotriva încheierii instanței de insolvență, solicitând repunerea în termen și admiterea acestuia, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2017 în partea în care s-a dispus încasarea inclusiv și din contul lui a sumei de 124.238,70 lei cu titlu de onorariu fix al lichidatorului, cu emiterea în această parte a unei noi încheieri sub formă de decizie de respingere a cererii lichidatorului SC ”Melanj-Com” SRL – Muntean Oleg cu privire la încasarea din contul său sumei de 124.238,70 lei cu titlu de onorariu fix procedurii simplificate a falimentului pentru perioada 27 ianuarie 2016 – 30 noiembrie 2016.

În susținerea recursului Mițul Igor a invocat că instanța de insolvență, cu aplicarea eronată a prevederilor art. art. 70 și 247 din Legea insolvenței, a dispus încasarea inclusiv din contul său sumei de 124.238,70 lei cu titlu de onorariu fix al lichidatorului SC ”Melanj-Com” SRL – Muntean Oleg pentru perioada procedurii simplificate a falimentului 27 ianuarie 2016 – 30 noiembrie 2016, fără a ține cont de faptul că nu deține și nici nu a ocupat vreo dată careva funcții în cadrul organelor de conducere ale SC ”Melanj-Com” SRL, având doar calitatea de asociat al debitorului cu cota de participare de 0,26 % în capitalul social al acestuia.

Declară că nici culpa sa nu a fost stabilită în cadrul procesului de insolvență privind aducerea debitorului la stare de insolvență sau supraîndatorarea acestuia și nici nu a fost tras la răspundere subsidiară.

De asemenea, indică recurentul că, deținând o cotă de participare de 0,26%, nu a avut posibilitatea de a influența în careva mod deciziile organelor de conducere sau activitatea debitorului SC ”Melanj-Com” SRL, mai mult ca atât, reieșind din prevederile art. 51 alin. (2) din Legea nr. 135 din 14 iunie 2007 privind societățile cu răspundere limitată, cota sa de participare nu-i permite nici chiar să convoace adunarea asociaților.

Conform art. 8 alin. (1) din Legea insolvenței, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege, iar art. 70 alin. (13) din aceeași Lege prevede că încheierea judecătorească de obligare a organelor de conducere ale debitorului la achitarea onorariului fix administratorului/lichidatorului poate fi atacată cu recurs de către persoanele vizate în ea.

Materialele dosarului atestă că copia încheierii Curții de Apel Cahul din 17 martie 2017 a fost expediată în adresa lui Mițul Igor la 02 mai 2017 (f.d. 90), însă lipsesc date când a fost recepționată de către recurent.

Totodată, din conținutul cererii de recurs rezultă că Mițul Igor a făcut cunoștință cu încheierea recurată la 22 septembrie 2017, fiind citat la ședința de judecată a instanței de insolvabilitate.

În circumstanțele relevate, recursul declarat de către Mițul Igor la 03 octombrie 2017, se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

La 19 octombrie 2017, în adresa debitorului SC "Melanj-Com" SRL și lichidatorului Muntean Oleg a fost expediată copia recursului declarat de către Mițul Igor, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 14 noiembrie 2017, lichidatorul SC "Melanj-Com" SRL – Muntean Oleg a depus referință, solicitând respingerea recursului declarat de către Mițul Igor, cu menținerea încheierii Curții de Apel Cahul din 17 martie 2017, pe care o consideră legală și întemeiată, invocând că instanța de insolvabilitate a verificat minuțios toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei, dând o apreciere corectă tuturor probelor prezente la actele cauzei, cu respectarea normelor de drept material și procedural.

Alte referințe nu au fost depuse.

Prin prisma art. 426 alin. (3) CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs și obiecțiile din referința depusă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea încheierii recurate și remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de insolvabilitate, în același complet de judecată, din următoarele considerente.

Conform art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, în vigoare din 14 martie 2013, procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

În conformitate art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Din suportul probatoriu prezent la actele cauzei rezultă că prin hotărârea Curții de Apel Cahul din 27 ianuarie 2016, fost admisă cererea introductivă depusă de către SC "Melanj-Com" SRL, constatată insolvabilitatea debitorului SC "Melanj-Com" SRL și inițiată procedura simplificată a falimentului în privința SC "Melanj-Com" SRL, iar în calitate de lichidator a fost desemnat Muntean Oleg.

La 01 decembrie 2016, în temeiul art. 52 alin. (1), 66 alin. (1) lit. e), 70 și 247 alin. alin. (1) și (2) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, lichidatorul SC "Melanj-Com" SRL – Muntean Oleg a depus în instanța de insolvabilitate cerere, solicitând încasarea în mod solidar din contul membrilor organelor de conducere ale SC "Melanj-Com" SRL – administratorul Cacesov Andrei și asociatul Mițul Igor, sumei de 124.238,70 lei cu titlu de onorariu fix procedurii simplificate a falimentului pentru perioada 27 ianuarie 2016 – 30 noiembrie 2016.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2017, a fost admisă cererea lichidatorului SC "Melanj-Com" SRL – Muntean Oleg cu privire la încasarea onorariului fix și încasată în mod solidar din contul membrilor organelor de conducere ale SC "Melanj-Com" SRL – administratorul Cacesov Andrei și asociatul Mițul Igor, suma de 124.238,70 lei

cu titlu de onorariu fix procedurii simplificate a falimentului pentru perioada 27 ianuarie 2016 – 30 noiembrie 2016.

Instanța de insolvență, cu trimitere la prevederile art. 70 alin. (13) și art. 247 din Legea insolvenței, și-a motivat soluția prin faptul că pe parcursul procesului de insolvență s-a constatat că debitorul SC "Melanj-Com" SRL nu dispune de masă de plată care ar permite achitarea remunerației lichidatorului Muntean Oleg în mărime de 124.238,70 lei, precum și compensarea cheltuielilor aferente, trecând aceste obligații pe seama administratorului SC "Melanj-Com" SRL - Cacesov Andrei și asociatului debitorului - Mițul Igor.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră soluția dată în prezentul litigiu drept una arbitrară, or, instanța de insolvență s-a expus în privința raționamentului încasării onorariului fix în mod solidar inclusiv și din contul asociatului SC "Melanj-Com" SRL – Mițul Igor în beneficiul lichidatorului SC "Melanj-Com" SRL – Muntean Oleg, cu încălcarea normelor de drept procedural, precum și fără a elucida următoarele aspecte.

Astfel, în conformitate cu art. 273 CPC, pentru fiecare ședință de judecată în prima instanță și în instanța de apel, precum și pentru fiecare act de procedură îndeplinit în afara ședinței (audierea martorului la locul aflării lui, cercetarea înscrisurilor și altor probe materiale la locul de aflare sau păstrare etc.), se întocmește proces-verbal.

În acest sens, Colegiul reține că instanța de insolvență contrar prevederilor art. 273 CPC, nu a întocmit procesul-verbal al ședinței de judecată din 17 martie 2017, data emiterii încheierii recurate, în care urmau a fi reflectate toate momentele esențiale în care s-a desfășurat procesul la soluționarea cererii lichidatorului privind încasarea onorariului fix, având în vedere faptul că acesta la actele cauzei nu se atestă.

Or, obligativitatea întocmirii procesului-verbal al fiecărei ședințe de judecată sau la fiecare act de procedură este o condiție strict imperativă prevăzută de Codul de procedură civilă, a cărui normă se aplică, prin prisma art. 1 alin. (4) din Legea insolvenței, inclusiv și în procesul de insolvență.

Totodată, conform art. 70 alin. (13) din Legea insolvenței, în cazul în care se constată că debitorul nu dispune de bunuri sau că bunurile lui nu pot acoperi cheltuielile procedurii de insolvență sau ale procedurii falimentului, achitarea onorariului fix administratorului/lichidatorului, precum și compensarea cheltuielilor aferente se trec în mod solidar, prin încheiere judecătorească, în obligația organelor de conducere ale debitorului consemnate la art. 247.

Potrivit art. 247 alin. (1) și (2) din Legea insolvenței, în sensul prezentei legi, membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: debitorul persoană fizică ce desfășoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei țărănești (de fermier), administratorii societăților comerciale, membrii organelor executive, membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), lichidatorii și membrii comisiilor de lichidare, contabilii. Prevederile alin. (1) se aplică persoanelor care dețineau funcțiile respective la data intentării procesului de insolvență, precum și celor care au deținut aceste funcții pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului.

Prin extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice nr. 310 din 04 iunie 2012, se atestă că asociați ai debitorului SC "Melanj-Com" SRL sunt: Cacesov Andrei, cu cota de participare în capitalul social de 99,73%, ceea ce constituie 2.000.000 lei, care deține și calitatea de administrator al întreprinderii date, fapt ce rezultă și din Actul de constituire al SC "Melanj-Com" SRL (f.d. 10-20), precum și Mițul Igor, cu cota de participare în capitalul social de 0,26%, ceea ce constituie 5.400 lei.

În materialele dosarului lipsesc careva date privind ocuparea în prezent sau pe parcursul ultimilor 24 de luni anterioare intentării procedurii de insolabilitate de către Mițul Igor a unor funcții în organele de conducere ale debitorului, prevăzute de art. 247 din Legea insolabilității, și anume: administrator, contabil sau membru al consiliului de supraveghere.

Or, calitatea de asociat al debitorului SC "Melanj-Com" SRL nu se încadrează în noțiunea de "organe de conducere" prevăzută în art. 247 din Legea insolabilității.

Mai mult ca atât, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă că la emiterea încheierii recurate instanța de insolabilitate nici nu s-a expus în privința acestui fapt și fără nici o motivare în acest sens a dispus încasarea solidară inclusiv și de la Mițul Igor a remunerației lichidatorului.

Afară de aceasta se reține că cota de participare a lui Mițul Igor în capitalul social al SC "Melanj-Com" SRL este doar de 0,26%, (comparativ cu cea pe care o deține Cacesov Andrei - 99,73%, cu vot deliberativ decisiv), care, în virtutea legii și Actului de constituire al SC "Melanj-Com" SRL, nu-i permite să influențeze în careva mod deciziile organelor de conducere ale debitorului SC "Melanj-Com" SRL sau activitatea acestuia, nici chiar să convoace adunarea asociaților.

Or, conform art. 51 alin. (2) din Legea nr. 135 din 14 iunie 2007 privind societățile cu răspundere limitată, adunarea generală extraordinară se convoacă de către consiliul societății sau de către administrator din proprie inițiativă, precum și la cererea scrisă a unuia ori mai multor asociați, care dețin cel puțin 10% din voturi, ori a cenzorului.

Referitor la faptul neprezentării documentelor și ștampilei întreprinderii, cum a menționat lichidatorul Muntean Oleg în cererea sa din 01 decembrie 2016 și referința depusă, nu poate fi imputat recurentului ca asociat al debitorului, or, obligația dată ține de competența exclusivă a administratorului/fondatorului SC "Melanj-Com" SRL - Cacesov Andrei.

Date fiind cele relevate, sunt întemeiate argumentele recurentului Mițul Igor privind netemeinicia încheierii judecătorești contestate.

Distinct de aceasta, se reține că în sensul art. 6 alin. (1) din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, instanțele de judecată trebuie să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale, să precizeze noțiunile ce implică o apreciere a faptelor supuse aprecierii.

De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu se mulțumească de a proba pur și simplu concluziile unei dintre părți.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că Curtea de Apel Cahul a emis o încheiere arbitrară, inclusiv cu încălcarea normelor procedurale cu privire la obligativitatea întocmirii procesului-verbal al ședinței de judecată, incompatibilă cu standardele legalității și temeiniciei unui act judecătorec, omisiune care nu poate fi corectată de către instanța de recurs la examinarea cauzei în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către Mițul Igor, casa încheierea Curții de Apel Cahul din 17 martie 2017, cu remiterea cauzei spre rejudecare în aceeași instanță – Curtea de Apel Cahul, în același complet de judecată.

La rejudecarea cauzei, Curtea de Apel Cahul urmează să țină cont de cele menționate, și, reexaminând cauza, să emită o încheiere legală și întemeiată, respectând dreptul garantat al părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 427 lit. b), Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Mițul Igor.

Se casează integral încheierea Curții de Apel Cahul din 17 martie 2017, în cauză civilă a Societății Comerciale ”Melanj-Com” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la intentarea procesului de insolabilitate, cu restituirea cauzei civile spre rejudecare la Curtea de Apel Cahul, în același complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Galina Stratulat

Dumitru Mardari